

BALIKLARI ÖPEN ADAM: SAİT FAİK ABASIYANIK

Mesleğini soranlara "Balıkçyım" diyen Sait Faik Abasiyanık, yakaladığı balık küçük olunca onu öper ve tekrar denize atar. Yanındaki Rum balıkçı, "Balık öpülür mü be Sait!" deyince şu cevabı vermiş: "Olsun, bu denizde benim öptüğüm bir balık doluyor artık"

GÜLÜM DAĞLI
gulum.dagli@milliyet.com.tr

'Sıradanlık', bir süredir hakaret gibi algılanır oldu. Örneğin bir kitaba "Çok sıradan!" deyip kafanızı çevirdiniz mi; onu ayaklar altına almış, rezil etmiş olursunuz. Halbuki sıradanlık kadar güzel bir şey var mı? O güneş her sabah doğar, her akşam batar. Mevsimler değişirken ruhumuzu canlandırır. Siz uyuyup uyanırsınız, aynı yollardan yürür, mesela erik ağacı çiçeklenmiş mi diye bakarsınız. Sabırla ve sevecek yaşama devam edersiniz. Okunacak kitaplar vardır, tanışılacak güzel insanlar, yaşanacak aşklar; hiç bitmez yapılacak işler. Sıradanlık iyidir. **Bunu da en iyi Burgazada Sait Faik anlatır.** Onun insan yüklerini okurken, hayatı hiç seveseniz yoksa bile sever; sıradanlığın güzelliğini şaşırarak fark edersiniz. Yalnızlara kucak açmakta ustadır Sait Faik. Sarışın bir çocuk, somurtkan bir kahveci, Rum balıkçı veya bir martı, bir köpek, bir vapur, onun kitaplarında el üstünde tutulur. Bakın ne diyor: "Şu kibritin, şu 'Yanmam' diye fısırlayan fısırlayıp da sonradan 'Peki emret anam, yanayım' diyen şu kibritin ışığına bak. Bu olur mu arkadaş! Böyle bir el sürçmesiyle açılveren hararet, ışık, bayram gördün mü sen? Gül, sevin arkadaş. (...) Yaşıyorsun efendi. Pırl pırl, tane tane, ıslak ıslak. Cam cam, billur billur, fanus fanus, çeşmibübbüller gibi yaşıyorsun dostum. Dumanlarımızı, cigaralarımızın dumanına bak efendi! Bu mavi şey nedir? (...) Hepsini bir yana, dünyayı seyret. Al gözüm efendim. İşte sana kibrit alevi. İşte sana cigara dumanı."

Hişt! hişt!

Geçen cumartesi Burgazada'ya gidenler, iskelede onları bekleyen Darüşşafaka çocuklarla karşılaşmışlar. Ellerinde pankartlar tutuyormuş bu çocuklar. Sait Abi'lerinin yükülerinin isimlerinin yazılı olduğu pankartlar: 'Lüzumsuz Adam', 'Müthiş Bir Tren', 'Sema-ver', 'Mahkeme Kapısı' gibi... Sait Faik Müzesi'nin açılışı için şenlik havası yaratmışlar Burgazada'da. 300 kişiye varan kalabalık, yazarmın müzeye çevrilen evine kadar "Hişt! Hişt!" diye seslenerek yürümüş. Bilmeyenlere söyleyelim: 'Hişt! Hişt!', Sait Faik'in yükülerinden birinin adı. O yüküde der ki: "Nereden gelirse gelsin dağlardan, kuşlardan, denizden, insandan, ottan, böcekten, çiçekten. Gelsin de nereden gelirse gelsin! Bir hişt sesi gelmedi mi fena. Geldikten sonra yaşasın çiçekler, böcekler, insanogulları."

Kırmızı sıcak su torbası

Ben yoktum o kalabalıkta. İstedim ki, ertesi gün gideyim; el ayak çekilmiş olsun adadan. Pazar günü erkenden Burgaz'daydım.

3 katlı beyaz köşki, geniş bahçesini görür görmez, güzelliğinden içim dağlandı. Tahmin ettiğim gibi kimsecikler yoktu. Kapının önünde oturmış gülümseyen Sait Faik heykeli "Hosgeldin" der gibi duruyordu. 3-5 basamak çıkıp önce misafir odasına gittim. Annesi Makbule Hanım'la bu yeşil kumaşlı koltuklarında oturup sohbet ettiklerini hayal ettim. Sonra yemek masasını, birkaç parça çatal-bıçakımı gördüm. Döndüm; kıvrıla kıvrıla üst kata çıkan merdivenlere yöneldim. Bu merdivenler beni Sait Faik'in odasına götürdü. İçeri girip de masasını, yeşil tahtadan iskemlesini, birkaç kitabını, çalar saatini, küçük yatağımı ve bir de o yatağın üzerinde kırmızı sıcak su torbasını görünce, başladım ağlamaya! Ah Sait abi, üşüyen ayaklarını ısıtmak için sıcak su torbası kullanmış.

Vakit geçirin

Evin en üst katındaki iki odadan birinde, -yine yeşil-şapkası, oltaları, topladığı deniz kabukları ve ziyaretçiler için ayrılmış bir koltuk var. Bu koltuğa oturup pencereden ada manzarasını izleyebilirsiniz. Kitap okuyabilir, yazıp çizebilir, uzun uzun vakit geçirebilirsiniz. Müzecilerin istediği de bu. Çekinmeyin ve gidin; o koltukta zaman geçirin. Sonra belki yan odaya geçip, 'mektup masası'na oturacak; Sait Faik'e mektup yazacaksınız. Bunun için de ortam, masa, kalemkağıt, ada manzarası hazır. Sonra bu mektuplar, bir kipta veya sergide bir araya getirilecektir.

Sait Faik öldü, evi yaşıyor

Yazarmın mal varlığını ve kitaplarının telif hakkını bağışladığı Darüşşafaka Vakfı, sorumluluğunu yerine getirip müzenin restorasyonunu, -4 senelik uzun bir zamanda da olsa-, başarıyla neticelendirdi. Bir kere gidip görmelik ölü bir müze değil bu; içinde vakit geçirebileceğiniz, tekrar gelmek isteyeceğiniz, yaşayan bir alan. Sait Faik öldü, evi bereket versin ki yaşıyor. Darısı 'Tanpınar'ın Narmanlı Hanı'nın başına...

